

Edini slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah.
Veja za vse leto... \$3.00
- ima 10.000 naročnikov:-

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
in the United States.
Issued every day except
Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 70. — ŠTEV. 70.

NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 25, 1914. — SREDA, 25. MARCA, 1914.

VOLUME XXII. — LETNIK XXII.

Federalci so pognali ustaše nazaj v Gomez Palacio. Vojaki Ville so bili že v Torreonu.

KONSTITUCIJALISTI BRANJU SEDAJ GOMEZ PALACIO, PREDKRAJ TORREONA, KATEREGA SO BILI POPREJ ZAVZELI. — GLASI SE, DA JE PADLO NA STRANI FEDERALCEV 700 MOŽ. — GENERAL VILLA PRAVI, DA SO IZGUBE NA OBEH STRANEH VELIKE, VENDAR PA NOČE NAVESTI NATAČNEGA ŠTEVILA.

Petsto jetnikov.

ZARAGOZA BRIGADA JE RAZDEJALA ZELEZNICO, KI VOIDI IZ SANTO PEDRO. — DVE ČETRTINI TORREONA STA BILI ŽE V ROKAH USTAŠEV, VENDAR SE PA NE POTRJUJE VESTI, DA JE MESTO PADLO. — BOLEZNI MED VOJKI. — BOJE SE IZBRUHA LEGARJA.

Chihuahua, Mehika, 24. marca. — lastil mesta predno izbruhne epidemija v večjem obsegu. Oticeljna brižnjavka, katera je došla danes ponoči iz Bermejillo, pravi, da so danes popoldne federalne čete prodile severno proti Torreona ter s pomočjo težkega ognja pognale konstitucionaliste nazaj v Gomez Palacio. Potem ko so se slednji že polstili zunanjih delov mesta Torreona. V Gomez Palacio se vrsti sedaj obupen boj.

Ustaši zagotavljajo, da je padlo na strani federalcev 700 mož. Glede lastnih izgub ne poročajo nječe, vendar pa se glasi, da je ranjenih 80 mož.

Juarez, Mehika, 24. marca. — Glasom poročil iz glavnega stanja konstitucionalistov se je predstrala levega krila ustaške armade ob tretji uri popoldne na iztočni strani polastila dveh četrtin zunanjih delov Torreona. Potem ko se je polastil Gomez Palacio je uvedel general Villa najstrožjo cenzuro in od istega časa ni prišlo v svet niti eno poročilo privavnega značaja. Pač pa se je objavilo oficijelna poročila, katera so došla generalu Manuelu Chao, vojaškemu governerju v Chihuahuji.

V teh je sporočil Villa, da je njegova armada zavzela Gomez Palacio po deveturnem težkem boju ter da je padlo na obe strane veliko ljudi. Nasiravno so se vršili že prej spopadi, pa ugotavljajo Villa, da se je pričela prava bitka v pondeljek ob eniuri popoldne. Malo pred deveturo zvečer pa so bili konstitucionalisti že v mestu. Počestni boj v mestu je trajal nekako eno uru.

O načinu, kako je padel iztočni del Torreona v roke ustašev, prihajajo kaj pomanjkljiva poročila. Domneva pa se, da bo padel Torreon ustašem v roke tekmo 24 ur.

Torreon je sedaj izpostavljen ostriemu napadom od treh strani. Na severni strani stoji glavna armada, na iztočni se nahaja general Benavides in neoficijska poročila pravijo, da se bliža od južno-zapadne strani tretja armada. Potem takem je mesto popolnoma obklopljeno.

Od jetnikov in beguncev je izvedel general Villa, da se je pojavit med federalnimi četami leta. Raditega bi se Villa rad po-

Resignacija kabine.

Japonski kabinet je odstopil. Kot zvok se navaja, da se ni mogel zediniti glede proračuna.

Tokio, Japonska, 24. marca. —

Veliko senzacijo je vzbudila v političnih krogih danes vložena resignacija kabine. Radikalci smatrajo resignacijo za udarec, prizadet sedanju vladnemu sistemu ene kaste, katero se pobija, da se doseže bolj ustavne razmere pri vladanju.

Mikado se je posvetoval s kraljavnimi državniki ter s prejšnjim ministarskim predsednikom, markijem Saionji, pri pride v poštev kot oni, kateremu se bo poverilo tvoritev novega ministrstva.

Vlada je danes obelodanila izjavlo, v kateri se glasi, da je odstopil kabinet, ker se poslanska in gospodska zborovica nista mogla zediniti glede proračuna. Izrecno pa se ugotavlja, da niso skandalji v mornarici v nikaki zvezi z odstopom kabine.

Za vsebino oglasov ni odgovorno ne uredništvo ne upravnštvo.

Znižana cena za krasni in brzi parniki (Avstro-American proge)

Kaiser Franz Josef I.

odplačuje v soboto dne 15. aprila

vožja do Trsta same 13 dni.

do Trsta ali Reke - - \$25.00

do Ljubljane - - \$26.18

do Zagreba - - \$26.08

Za posamezne kabine (oddelki med II. in III. razredom) stane večina samo \$4.00 več na cakrniških, na strelki polovica. Ta oddelki posamezne državljane pripravljamo.

Vodilne liste je dobila pri FR. SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

Angleški parlament.

Radikalci grozijo.

Govorniki so s svojimi revolucionarnimi govorji želi velika priznanja. Kot se čuje, bodo prihodni teden odstopil ves kabinet.

London, Anglija, 24. marca. — "Home Rule" je začasno pozabljeno, ker je angleško ljudstvo prepričano, da se mu bliža večja kriza. Po mestu se slišijo klici kot za časa Cromwella: — Kdo je kralj? Kralj ali parlament?

Devetdeset odstotkov liberalcev je proti ministrskemu predsedniku Asquithu, in kaj lahko se zgodi, da bodo prihodnji teden odstopili vsi člani kabinta.

Kako mnenje vlada med radikalnimi liberalci, so pokazali danes govorji, ko se je razpravljalo o vojaškem proračunu. — John Ward, zastopnik delavske stranke, je rekel sledеč: — Ce se vojakom zapove pri stavki postreljati delavec, morajo ubogati: Castniki pa ni treba biti pokorni, da še celo vlada jim daje potujo.

Sedaj prevladuje mnenje, da bi se čutila Villa in Carranza na podlagi velike zmage še bolj neodvisna od Zdrženih držav. Znano je namreč, da je odkončil Carranza vsako umeščanje Zdrženih držav v notranje mehiške zadeve z ozirom na razmerje Mehiki ke napram drugim inozemskim vladam.

Nasprotno pa bi se vsled pada Torreona približal urešnički cilj administracije, da se namreč eliminira Huerto. Ako bi bil odstranjen Huerta, bi ne bi predsednik Wilson več vezan ter bi lahko zavzel katerokoli stališče, na podlagi koga bi se napravil mir ter uvedlo v Mehiki trajno in močno vlado.

Profesor Mercalli ni bil umorjen. Napolj, Italija, 24. marca. —

Policija trdi, da je povsem neosnovana vest, da je bil profesor Mercalli, ravnatelj observatorija na Vezuvu, umorjen. Kot znano so našli profesorja pred štirimi dnevi do smrti općenega v njegovem stanovanju in policija misli, da se je zgodila nesreča.

Umrl za ljubico.

25-letni Leon Cielinsky se je včeraj zastrupil s plinom v svojem stanovanju na št. 265 iz 18. ceste v New Yorku. V rokah je držal sliko neke Selme Kange 6. ceste. Selma je bila baje njegova ljubica. Na zadnji strani slike je bilo zapisano v nemškem jeziku: "Zivel sem zate ter hočem zate umrijeti".

Morilni proces proti stavkarjem v Michiganu.

Houghton, Mich., 24. marca. — Danes se je pričel proces proti Luki Ples in George Brilski, katera se dolži umora deputy-sefira James M. Pollacka. Slednji je bil umorjen dne 28. oktobra p. 1. ter se je dejanje pripisovalo stavkarjem v bakrenem okrožju. Obračnavo vodi sodnik O'Brien v Lansing.

Stavkokazi proti železničarjem. Pittsburgh, Pa., 24. marca. —

Danes sta dosegla semkaj dva voza stavkokazov, ki bodo zavzeli mesta stavkujočih uslužbenec na tovornih vlakih. Delaveci so zastavili, ker se jim je vzel z vsakega voza po enega moža ter so bili vsled tega preobloženi z delom. Vsled stavke je bil onemogočen od sobote promet Monongahela divizije Pensylvanske železnice. Stavkarji skušajo razkriti stavko tudi na druge divizije železnice.

Vseučilišče v Californiji.

Californijsko vseučilišče je praznovalo včeraj 46-letnico ob stoletju. V zadnjem letu je dobio preko \$3,000,000 v darovih in ustanovah.

Panamska klavzula.

—

Z vsakim dnem se manjša večina administracije za predlogo predsednika, v kateri se priporoča preklic klavzule glede pristojbin proti policijski predlogi župana v panamskem prekopu.

Washington, D. C., 24. marca.

Voditelji v kongresu, ki stope v zvezi z administracijo, so priseli resno skrbeti glede usode od predsednika priporočene predloge, ki vsebuje preklic klavzule glede pristojbin v panamskem prekopu, glasom, ki se oprišča ameriške obrežne ladije pristojbin pri vožnji skozi panamski prekop. Večina, katero je upala dobiti vlada za preklic, postaja vedno manjša. Dočim se je pred dnevi govorilo o večini 150 glasov, se jo ceni danes le še na petdeset in vsaki dan odpade par nadaljnih demokratov, ki sledi pritisku, katerega se izvaja nanje od vseh strani, posebno iz krogov volivcev.

Kongresnik Palmer, ki zastopa administracijo v tem vprašanju, je izdal danes daljšo izjavo, v kateri pravi, da je patriotska dolžnost vsakega demokrata, da glasuje za predlogo predsednika, ne da bi se povpraševal po vzrokih.

Odkritelji Amerike.

—

Kitajci so bili že dolgo vrsto let pred Columbom v Ameriki. Stari spomeniki.

—

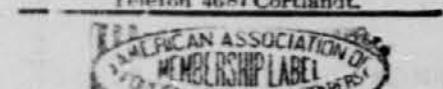
Med sedanjimi ameriškimi preivale jih je le malo, ki se zanimalo za svojo novo domovino. To se pravi, zanimalo se za vzdobjanje dogodek, melo kdo pa poseže nazaj v zgodovino dežele svobode. Vsi žive v veri, da je Kristof Kolumbo leta 1492 prvi prišel v Ameriko, toda po mnenju zgodovinarjev in drugih strokovnjakov ta trditev nikakor ni resnična. Lansko leto so izkopal arheologi v Mehiki kip — Kitajca, znamenje, da so bili Kitajci dolgo vrsto let pred Columbom v Ameriki. Natančen popis pa poseže nazaj v zgodovino dežele svobode. Vsi žive v veri, da je Kristof Kolumbo leta 1492 prvi prišel v Ameriko, toda po mnenju zgodovinarjev in drugih strokovnjakov ta trditev nikakor ni resnična. Lansko leto so izkopal arheologi v Mehiki kip — Kitajca, znamenje, da so bili Kitajci dolgo vrsto let pred Columbom v Ameriki. Natančen popis pa poseže nazaj v zgodovino dežele svobode. Vsi žive v veri, da je Kristof Kolumbo leta 1492 prvi prišel v Ameriko, toda po mnenju zgodovinarjev in drugih strokovnjakov ta trditev nikakor ni resnična. Lansko leto so izkopal arheologi v Mehiki kip — Kitajca, znamenje, da so bili Kitajci dolgo vrsto let pred Columbom v Ameriki. Natančen popis pa poseže nazaj v zgodovino dežele svobode. Vsi žive v veri, da je Kristof Kolumbo leta 1492 prvi prišel v Ameriko, toda po mnenju zgodovinarjev in drugih strokovnjakov ta trditev nikakor ni resnična. Lansko leto so izkopal arheologi v Mehiki kip — Kitajca, znamenje, da so bili Kitajci dolgo vrsto let pred Columbom v Ameriki. Natančen popis pa poseže nazaj v zgodovino dežele svobode. Vsi žive v veri, da je Kristof Kolumbo leta 1492 prvi prišel v Ameriko, toda po mnenju zgodovinarjev in drugih strokovnjakov ta trditev nikakor ni resnična. Lansko leto so izkopal arheologi v Mehiki kip — Kitajca, znamenje, da so bili Kitajci dolgo vrsto let pred Columbom v Ameriki. Natančen popis pa poseže nazaj v zgodovino dežele svobode. Vsi žive v veri, da je Kristof Kolumbo leta 1492 prvi prišel v Ameriko, toda po mnenju zgodovinarjev in drugih strokovnjakov ta trditev nikakor ni resnična. Lansko leto so izkopal arheologi v Mehiki kip — Kitajca, znamenje, da so bili Kitajci dolgo vrsto let pred Columbom v Ameriki. Natančen popis pa poseže nazaj v zgodovino dežele svobode. Vsi žive v veri, da je Kristof Kolumbo leta 1492 prvi prišel v Ameriko, toda po mnenju zgodovinarjev in drugih strokovnjakov ta trditev nikakor ni resnična. Lansko leto so izkopal arheologi v Mehiki kip — Kitajca, znamenje, da so bili Kitajci dolgo vrsto let pred Columbom v Ameriki. Natančen popis pa poseže nazaj v zgodovino dežele svobode. Vsi žive v veri, da je Kristof Kolumbo leta 1492 prvi prišel v Ameriko, toda po mnenju zgodovinarjev in drugih strokovnjakov ta trditev nikakor ni resnična. Lansko leto so izkopal arheologi v Mehiki kip — Kitajca, znamenje, da so bili Kitajci dolgo vrsto let pred Columbom v Ameriki. Natančen popis pa poseže nazaj v zgodovino dežele svobode. Vsi žive v veri, da je Kristof Kolumbo leta 1492 prvi prišel v Ameriko, toda po mnenju zgodovinarjev in drugih strokovnjakov ta trditev nikakor ni resnična. Lansko leto so izkopal arheologi v Mehiki kip — Kitajca, znamenje, da so bili Kitajci dolgo vrsto let pred Columbom v Ameriki. Natančen popis pa poseže nazaj v zgodovino dežele svobode. Vsi žive v veri, da je Kristof Kolumbo leta 1492 prvi prišel v Ameriko, toda po mnenju zgodovinarjev in drugih strokovnjakov ta trditev nikakor ni resnična. Lansko leto so izkopal arheologi v Mehiki kip — Kitajca, znamenje, da so bili Kitajci dolgo vrsto let pred Columbom v Ameriki. Natančen popis pa poseže nazaj v zgodovino dežele svobode. Vsi žive v veri, da je Kristof Kolumbo leta 1492 prvi prišel v Ameriko, toda po mnenju zgodovinarjev in drugih strokovnjakov ta trditev nikakor ni resnična. Lansko leto so izkopal arheologi v Mehiki kip — Kitajca, znamenje, da so bili Kitajci dolgo vrsto let pred Columbom v Ameriki. Natančen popis pa poseže nazaj v zgodovino dežele svobode. Vsi žive v veri, da je Kristof Kolumbo leta 1492 prvi prišel v Ameriko, toda po mnenju zgodovinarjev in drugih strokovnjakov ta trditev nikakor ni resnična. Lansko leto so izkopal arheologi v Mehiki kip — Kitajca, znamenje, da so bili Kitajci dolgo vrsto let pred Columbom v Ameriki. Natančen popis pa poseže nazaj v zgodovino dežele svobode. Vsi žive v veri, da je Kristof Kolumbo leta 1492 prvi prišel v Ameriko, toda po mnenju zgodovinarjev in drugih strokovnjakov ta trditev nikakor ni resnična. Lansko leto so izkopal arheologi v Mehiki kip — Kitajca, znamenje, da so bili Kitajci dolgo vrsto let pred Columbom v Ameriki. Natančen popis pa poseže nazaj v zgodovino dežele svobode. Vsi žive v veri, da je Kristof Kolumbo leta 1492 prvi prišel v Ameriko, toda po mnenju zgodovinarjev in drugih strokovnjakov ta trditev nikakor ni resnična. Lansko leto so izkopal arheologi v Mehiki kip — Kitajca, znamenje, da so bili Kitajci dolgo vrsto let pred Columbom v Ameriki. Natančen popis pa poseže nazaj v zgodovino dežele svobode. Vsi žive v veri, da je Kristof Kolumbo leta 1492 prvi prišel v Ameriko, toda po mnenju zgodovinarjev in drugih strokovnjakov ta trditev nikakor ni resnična. Lansko leto so izkopal arheologi v Mehiki kip — Kitajca, znamenje, da so bili Kitajci dolgo vrsto let pred Columbom v Ameriki. Natančen popis pa poseže nazaj v zgodovino dežele svobode. Vsi žive v veri, da je Kristof Kolumbo leta 1492 prvi prišel v Ameriko, toda po mnenju zgodovinarjev in drugih strokovnjakov ta trditev nikakor ni resnična. Lansko leto so izkopal arheologi v Mehiki kip — Kitajca, znamenje, da so bili Kitajci dolgo vrsto let pred Columbom v Ameriki. Natančen popis pa poseže nazaj v zgodovino dežele svobode. Vsi žive v veri, da je Kristof Kolumbo leta 1492 prvi prišel v Ameriko, toda po mnenju zgodovinarjev in drugih strokovnjakov ta trditev nikakor ni resnična. Lansko leto so izkopal arheologi v Mehiki kip — Kitajca, znamenje, da so bili Kit

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)FRANK SAKSER, President.
JANKO PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in	
Canado	\$3.00
" pol leta	1.50
" leto za mesto New York	4.00
" pol leta za mesto New York	2.00
" Evropa za vse leta	4.50
" " pol leta	2.50
" " letnica	1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvzemši nedelj in praznikov.**"GLAS NARODA"**
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.Advertisement on agreement.
Dopisni brez podpisa in osobnosti se ne
priobčujejo.Denar naj se blagovoli pošljiti po —
Money Order.Pri spremembah kraja naročnikov pro-
sim, da se nam tudi prejme
bivališče naznani, da hitreje
najdimo naslovnika.Dopisom po poštovanju naredite ta
naslov:**"GLAS NARODA"**
82 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4687 Cortlandt.

Vprašanje pristojbin v panamskem prekopu.

Predsednik Wilson in njegovi pristaši, ki drve slepo za njim in vse odobravajo ter razglašajo kot najvišjo medrost, kar reče, so najbolj pregledali važnejše stvari. Pri kontroverzi glede pristojbin v panamskem prekopu se ne gre edinole za pristojbine same in za dobiček, katerega bo imela država od prekopa. Na srečo smo bogati ter damo lahko prekop brezplačno na razpolago vsem narodom ako se nam tako začoče. To bi se eventuelno v gotovem slučaju zelo dobro izplačalo za Združene države. Ne gre se pa, kakor rečeno, izključno za denar.

Vprašanje je veliko važnejše. Na prekop je to. Zgradili smo, ga mi. Kupili smo svet, ozemlje, na katerem se nahaja sedaj prekop ter smo plačali za to veliko sveto. Sedaj pa nastane vprašanje, ali si ohranimo kontrolo nad našim imetjem ali ne. Danes se gre za pristojbine. Ako dopustimo, da nam Angleži ali kak drugi narod komandirajo glede tega, potem pride lepega dne John Bull s kakim novim protestom, s kako novo zahtavo. Takrat se bodo zopet našli ljudje, ki bodo izjavili, da ima John Bull prav ter se moramo udati že radi ljubege miru in raditev, da ne izgubimo priateljstva Angležev. Kam pa bi konečno zašli s takoj politiko?

Svede, ako bi imeli v Washingtonu Cleveland-a ali Olney-a. Ta dva bi namah pojasnila John Bullu, da se gre tu za podjetje, katero smo zgradili z velikanski mi naporji in stroški, da je uprava tega podjetja naša zasebna domača zadeva ter da si ne pustimo v tem oziru od nikogar delati predpisov.

Dopisi.

New York, N. Y. — Slovencem dobro znani rojak Mr. Ivan Zupan je postal javni notar za mesto New York. Če smo prav informirani, je to prvi slovenski notar v New Yorku. Čestitamo!

Little Falls, N. Y. — Z delom gre tukaj bolj slabo, zato pa ne svetujem rojakom sem hoditi. Če želi kdo na vsak način videti našo slovensko naselbino, naj pa le pride sem, samo dosti doljarjev mora imeti. Kapitalisti delajo z nami kot neka gotova žival z mitem. Na društvenem polju še precej dobro napredujemo. Imamo štiri društva, katera spadajo k različnim Jednotam. Rojaki, kateri šti ne ste v nobenem društvu, pristope k temu ali onemu, kajti nobeden ne ve, kje ga čaka nesreča. Slovenska Narodna Godba je sklenila prirediti dne 2. maja t. l. koncert s plesno veselico v dvorani društva sv. Jožefa J. S. K. J. na 36 Danube St. Tem potom vabimo vsa tukajšnja slovenska društva in sploh vse Slovence in Slovenke v tukajšnji o-

kolic, kakor tudi iz sosednega mesta St. Johnsville, da se te prireditve v obilnem številu udeleže. Slovenski deklet je tukaj precej število, toda poroke so precej redke; ne vem, kaj je temu vzrok. Pozdrav! — Lovro Masle, član godbe.

James City, Pa. — Naša naselbina je oddaljena približno enouro od mesta Kane. Tam je tudi tovarna, ki je last American Plate Glass Co. Delamo še dostop, pa tudi brezposelnih se ne manjka. Ljudje pridejo sem z upanjem, da bodo dobili delo, pa so že prvi dan zelo razočarani. Svetopisemski pregovor pravi: "Veliko je poklicnih, male izvojenih." To velja tudi za nas. Ko se razmene kaj boljšajo, bom že sporočil. Slovenec nas je tukaj kakih štirideset. Pozdrav! — Mat. Debevec.

(Potrjujemo, da niste Vi tisti dopisnik, kateremu smo predkratkim odgovorili v listnici uredništvu. — Uredništvo.)

Jurkica Agičeva.

— Povest —

Spisal Ksaver Šandor-Gjalski

— (Dalje) —

XXVIII.

Naslednjega popoldne se je izvršila preiskava. Začela je okoli treh v konferenčni sobi v šolskem poslopu, a v mraku je Jurkica izšla iz dvorane. Navidezno je izgledala precej mirna. Prevladalo jo je nek nenavadni mir, rekel bi: neko ravnodušje. Ali v resnici bila je to duševna in telesna potrost, skrajna napetost duše, kjer se potrebuje malo sile, da slično prenapeti želi početi ter se zlomi. Povsem jasno je, da je izgubljena. Priče Nalješkočvič, Garašev, Levi in Kohn so jej pritridle v lete. (Žunić je bil tako odredil.) Prvi, da je nekoga večera naletel nanoj v družbi s Smiljančem v položaju... Poslušajte to pripovedovanje, je revica Jurkica vselej sramote padla skoraj v nezavest. Kaj pa šele Garaševova in Levijeva izjava! Še sedaj se je ubogo dekle treslo, kakor v mrzliči, ko je morala misliti na izjave in na strašno obdolžitev, ki so jo jez naprili. Ko jo je Žunić vprašal, da li pripoznava ta dogodek pri klavniči ter jej je točno navedel dan in uro, je prisla ona v tako zadrgo, da ni mogla povediti, da je bila ravno nega istega dne in ob oni ura na gradu pri gospoj Radmanovičevi. Ah, oni dan! Odprta nebesa, jaščne blaženstva je imel oni dan za njo! Sirotica se ga je spominjala tako pogosto in tako rada, a ti zločinci so jej spominonega dne spremenili v tako grozoto.

— Ako tudi vas motim, in če tudi sem vam grozen človek, vendar sem prišel, da se prepričate, kako nešrečnega se čutim, ker mi je moja služba naložila tako težek nalog proti vam, za katero norim ljubezni, — da, vas ljubim, — in ravno zato vas morem edini jaz rečiti, — odvisno je samo od vas.

Jurkica ga je prezirno in besno premotrla od nog do glave. "Jeli možno — po vsem tem? Oh, kaj je nesramen!" je pomisla sama pri sebi ter poskušila k električnemu zvoncu, da pozove služabnico ali sobarico.

— Počakajte! Jaz bom kratek, ker uvidevam, da ste — —

Jurkica je molčala še vedno. A morala je gledati na stran, tako jej je bil strašen, oduren, in zdele se jej je povsem neumno, da ga trpi tukaj. Iz njenega molčanja pa je on koval zase dobre nadre.

— Slišali ste, kako je izpadla preiskava in kaj so izpovedale priče. Ako jutri odpojniš zapisnike vlad, pojutranjim vas moram odpustiti iz službe. A jaz bi vam se mogel in hotel pomagati. Priče opisem lahko tako, da jim ne gre vera, da so govorile tako iz sovraštva. — vse to bi se dalo ukreniti. Poslušajte me, prosim vas! Prišel sem le-sem, da vam povem, da sem pripravljen, ako želite — saj vi znate, Jurkica, da vas ljubim, — resnično verujte mi, krasno otroče moje. — jaz vas ljubim, majhena stvarica moja — ljubim vas!

Od kar je Žunić začel govoriti, bila je Jurkica vedno pod utisom odurnosti, ki ga je izjavil. Čutila se je povsem slabotno. A ko je zvršil ter se jej potiho približal, da jo pogleda po licu, odskočila je kakor obstreljena in besno zakričala: "Strani od mene!"

— Kaj še vedno ste tako romantičnega mišljenja in tako pretirana! Prosim vas, govoriva, kakor trenzni ljudje, ki razmišljajo in računajo. Dvoje vam je na razpolago: prvo, da izgubite službo in — ne pozabite — svoje čistoto, ali sprememite svojo antipatijo do mene; potem vam ostane služba in — pomnite! — vsaj uslužbeno ostanete na poštenem glasu. Pa kakate koristi imate sedaj še od tega, da branite svojo čast! Ne poznam jih! — Danes je tako in tako prepiran vsekakdo, da ste se pregrešili. Sedaj je vse, ste se res ali ne. Torej — obotavljajte se, ljubite me!

— Oh, ako poznate Boga, prenehajte! — Tako daleč sem torej

ujena mehka, slovenska navr, izskušena v trpljenju, se ni mogla spriznjati s to mislio. "Smrt? Ne, ne! Kaj bi oče, — a še mačti! A sedaj žive lahko brez moje podpore. Oče ima lepe dohodke. Ne, ne, — naj jih le ima, s tem binom bi ga le ubila. Šele s tem potrdila, da so obdolžitve resnice, dala bi jim povoda, da me obrekajo še po smrti. Gorje! Take obdolžitve! Vse so mi vzel, vse!

Kaj hočem, kaj naj nkrejem?" — Njena razburjenost in mrzličava razdraženost sta jez zoči zvajali.

— Veliko je poklicnih, male izvojenih." To velja tudi za nas. Ko se razmene kaj boljšajo, bom že sporočil. Slovenec nas je tukaj kakih štirideset. Pozdrav! — Mat. Debevec.

(Potrjujemo, da niste Vi tisti

dopisnik, kateremu smo predkratkim odgovorili v listnici u-

redništvu. — Uredništvo.)

— Ah, kaj še je tukaj! — se je vdramila Jurkica, očesi sta se jez zvajali.

— Svet je prepričan, da je to vseeno! Oh! — Potekla oblike in iz očes jez je rosila sol.

— Lasje so jez razpletli in on! si je pošepetala tih in sramujivo, "ah, tedaj ne bi se drži rameni. Žunić je bil sedaj gotov,

nili kaj takega. A odslej ga ne je zmagal. Približal se jej je bom videla nikoli več. Seji se

iznova in zopet jej začel ljubko šepetati.

— Meni pomoči — pravi! On

mi pomore! No, ako ste mi povedali, da je sedaj vseeno, da sem ljudni tak in tako izgubila pravico nazivati se častno in po-

steno dekle, da sedaj morem gre-

šti na ta račun, — tako, tako,

prav tako ste govorili, da — pa

bilo naj bi vse res, — jaz branim

in čuvam svojo čast, radi same se-

pet, radi Bog. Rajši izgubim

svoj kruh, tudi spostavite od

strani ljudi, ljubše mi je, da me

sodijo najslabše, — vse, vse mi je

v oblačila, ki so visela v omari.

(Pride še.)

— Meni pomoči — pravi! On

mi pomore! No, ako ste mi povedali, da je sedaj vseeno, da sem ljudni tak in tako izgubila pravico nazivati se častno in po-

steno dekle, da sedaj morem gre-

šti na ta račun, — tako, tako,

prav tako ste govorili, da — pa

bilo naj bi vse res, — jaz branim

in čuvam svojo čast, radi same se-

pet, radi Bog. Rajši izgubim

svoj kruh, tudi spostavite od

strani ljudi, ljubše mi je, da me

sodijo najslabše, — vse, vse mi je

v oblačila, ki so visela v omari.

(Pride še.)

— Meni pomoči — pravi! On

mi pomore! No, ako ste mi povedali, da je sedaj vseeno, da sem ljudni tak in tako izgubila pravico nazivati se častno in po-

steno dekle, da sedaj morem gre-

šti na ta račun, — tako, tako,

prav tako ste govorili, da — pa

bilo naj bi vse res, — jaz branim

in čuvam svojo čast, radi same se-

pet, radi Bog. Rajši izgubim

svoj kruh, tudi spostavite od

strani ljudi, ljubše mi je, da me

sodijo najslabše, — vse, vse mi je

v oblačila, ki so visela v omari.

(Pride še.)

— Meni pomoči — pravi! On

mi pomore! No, ako ste mi povedali, da je sedaj vseeno, da sem ljudni tak in tako izgubila pravico nazivati se častno in po-

steno dekle, da sedaj morem gre-

šti na ta račun, — tako, tako,

prav tako ste govorili, da — pa

bilo naj bi vse res, — jaz branim

in čuvam svojo čast, radi same se-

Skrivnosti Pariza.

Slika iz nizn življenja.

spissi Eug cne 3na. — Za "Glas Naroda" priredil Z. N.

(Nedeljovanje.)

Tudi je prosil notar v večjo varnost tega vplivnega moža, naj ne izda ob tem izvrševanju dobrega dela njegovega imena. Tej želi, katero se je pripisovalo ponosni in skromnosti pobožnega in uglednega notarja, se je tudi ugodilo vstavo in natanko. Marijina Cvetlica se je torej izpustilo iz ječe le v imenu notarjevega prijatelja. Iz uslužnosti in prijaznosti se je doposalo tozadenvi ukaz varavnost Jakobu Ferrandu, kateri naj bi ga izročil zaščitniku mlade deklice.

Madama Serafina je izročila ukaz jenčkemu ravnatelju s pripombo, da ima nalog odvesti Plesalko osebam, ki se zanimajo za njo.

Po vseh okolčinah je bilo soditi, da je v tej zadavi posredoval gospa Harvilova.

Tako ni mogla notarjeva hišna vzbuditi nobene zle slutnje in nikakršne nezaupnosti v srcu svoje žrtve.

Vkljub njeni nizki propasti je Serafina vendar ganila izred na lepota mlade deklice, katero je ona sama še kot otroka izročila Sovi in jo naj sedaj popelje v gotovo smrt.

— "No, moja ljuba gospodiča", ji reče Serafina s prihlinjeno sladkim glasom, "gotovo morate biti veseli, da greste sedaj le iz dežje zavsej."

— "Oh, da, madama! In gotovo moram biti hvaležna le gospo Harvilovi, ki mi je bila tako dobra!"

— "Ne motite se. — Toda pojdivide! Zakasmile sva se že nekoliko, in še dokaj poti imave pred sabo —"

— "Saj greve v Bouqueval, h gospoj Georges, kaj ne? vpraša Plesalka s presrenim usmievom.

— "Da — na dežje greve, h gospoj Georges", odgovori no tarja hišnica, da nudiši vsako zlo slutnjo v deklici. Nato pa še pristavi: "Toda ne takoj. Predej se snidete z gospo Georges. Vaška še majhno iznenadenje. Pojdite, pojdivide... izvožek že čaka. Kako lahko Vam mora biti sedaj pri srcu, ko imate ječo za sabo?"

Serafina se prikleni pred tajnikom ter odide z deklico.

Sluga jima gre odpirat vrata.

Ta so se spet zaprla za njima, in stale sta obe ženski pod velikim portalom, ki drži na cesto Faubourg-Saint-Denis. Tu jima pri de mlaada deklica nasproti. Brez dvoma je hotela obiskati kak-jetnico.

Bila je Grlica — vedno gibena in brhka Grlica. Zelo priprosta, ali čedna, snažna in s temorodčo pentljko nakičena avbica je okrožila njen ljubki obrazek. Kakor sneg beli ovratnik se je pra dobro prilegal na dolgo rjavkasto ogrinjačo. Na roki je imela o bošči slammati košek in čeveljčki so bili še popolnoma čisti in svečni, dasi je prihajala oddaleč.

— "Grlica!" vzkljune Marijina Cvetlica spoznavši svojo nekdanjo tovarisko v zaporih.

— "Plesalka!" vikne grizeta presenečeno.

In deklici se objameta.

Nišljajkevščega se ne more misliti kakor lepo nasprotje obe deklic, ki sta slike druga ob drugi v tesnem objemu.

Obe sta bile lepi, ali vendar popolnoma različni:

Ena blondinka z velikimi, plavimi in sanjavimi očmi in ide jaluh, nekoliko pobledeloga in angelskega čistega obličja, druga kaščna brmetka s polnimi rdečimi lici, z lepimi črnimi očmi, zadostnim usmievom, dražestna podoba brezskrbne mladosti, če dobiti zgled sreče v uboštvi, poštenosti ob vsi zapuščenosti in veseli.

Po presrenem in odkritorsčnem ljubimkovjanju se spogledata deklice.

Grlica je silno vzradostilo to snidenje, in Marijina Cvetlica ji mogla prikriti svoje zadrege. Ob pogledu na svojo prijateljico je spomnila tistih kratkih dni mirne sreče pred svojo sramotno.

— "Ti si? Kakšna sreča!" vzkljune iznova Grlica.

— "Da... kako prijetno iznenadenje! Tako dolgo se že ni sva videle" odvrne Plesalka.

— "Sedaj se nič več ne čudim, da Te nisem videla že šes mesecev", nadaljuje Grlica ter si ogleduje Plesalko. Bivaš na deželi?"

— "Da — ali le nekaj časa", odgovori Marijina Cvetlica : pobesnimi očmi.

— "In hočeš obiskati koga v ječi kakor jaz?"

— "Da — da — obiskala sem nekoga", dejecljaje Marijina Cvetlica ter se zardi do ušes.

— "Sedaj greš domov? Pač dežje proč od Pariza? Ljuba Plesalka, Ti si še vedno tako dobra. Seši še spominjaš uboge ženske ki je bila obubožala do skrajnosti. Tej si dala svojo posteljo, svoje perilo in tisto malec denarja, katerega si si bila pristrelila s katerim svetu hoteli na deželo. — Ze takrat Ti je bilo tako všeč na deželi."

— "Tebi pa ne, Grlica. Vendar pa si bila tako prijazna in u službi, da si me spremila tjakaj samo radi mene."

— "Pa tudi radi sebe. Ti si bila vedno nekoliko zamišljena Bržko si pa prišla na polje ali v gozd, si se razvedrila. Namah Te je bila sama radost in zadovoljnost. Razvesila sem se že, če sem Te pogledala! Kako si postala lepa! Da, da! — Tebi je bilo od ločenja živeti na kmetijah, meni pa v mestu. Ta želja se Ti je izpolnila in upam, da si sedaj popolnoma zadovoljna. Ko Te nisem več vedela, sem si mislila: dobra Plesalka ni vstvarjena za Pariz. Prava pravčata gozdna evertica je, in take evertice ne uspevajo v glavnem mestu. Mestno ozračje ni zanje. Plesalka je pač šla k pridružiti ljudem na deželo, in takoj je bilo tudi, kaj ne?"

— "Da", odgovori Plesalka spet se silno zardevsi.

— "Nekaj bi Ti pa vendar rada očitala."

— "Meni?"

— "Vsaj naznanila bi se mi bila. Tako trmast se ne sme biti, in se mora vsaj tuhtan pisati svojim prijateljicam."

— "Tako naglo sem zapustila Pariz", odgovarja Marijina Cvetlica v vedno večji zadregi, "da mi je bilo nemogoče —"

— "Saj se nič ne ludujem. Preveč sem vesela, da Te spet vidim po tako dolgem času. Prav si imela, da si šla iz Pariza. Zelo te avno življenje je v mestu. Nekote zatrebe ubego in zapisušeno dekle na slabu pota, če nima nikogar, ki bi mu dal dober svet, — moški obljubljajo vselej takoj veliko, in beda je tako zopru včasih. Ali se še spominjaš majhne Julije, ki je bila tako brhka, in Roline, ki je imela plave lase in črne oči?"

— "Da", odgovori Plesalka spet se silno zardevsi.

— "Vidiš, uboga Plesalka, obe sta bile ukajeni in potem zapuščeni. Iz nesreče v nesreči sta se pogrezaši, bredle nižje in nižje dokler nista postale tako slabci kakor deklice, katere se zapira tri nostri —"

— "Oh Bog!" vzkljune Marijina Cvetlica ter povesi vročo glavo.

Grlica ni vredela, kaj pomeni ta vzkljuk.

Zato nadaljuje:

— "Zelo slabe so in zelo nesramne, ali prestrogo se jih ne sme obsojati. Medve sva ostale pošteni, Ti zato, ker si bila na kmetih

pri dobrih ljudeh, jaz pa, ker nisem imela časa za ljubimkovanje. Bogove če mi spravila Roline in Julije priložnost, prevara in beda tako daleč, in če bi ne bila medve ravno taki na njunem mestu."

— "Oh, saj jih ne obsojam, samo pomilujem jih", de Marijina Cvetlica brido.

— "Mudi se nama, gospodiča", izpregovori madama Serafina ter ponudi nestrnno roko svoji žrtvi.

— "Pozno je že. Tri je ura, in imave še dolgo pot pred sabo", de madama Serafina, za katero je bilo to smidene zelo neprijetno. Potem pa še pristavi: "Dovoljam te deset minut —"

— "In Ti?" vpraša Marijina Cvetlica ter prime svojo prijateljico za roke. "Ti imas tako srečen značaj! Si li vedno tako vesela in zadovoljna?"

— "Da, bila sem še pred par dnevi, sedaj pa..."

— "Si žalostna?"

— "Jaz! da, da. Seveda se nisem predragačila jaz, ali žalda ni vsakdo takšen kakor jaz. Ker pa so drugi otožni in žalostni, trpim tudi jaz z njimi."

— "Se vedno tako dobra!"

— "Pomisi, semkaj sem prišla obiskat uboga deklico — sedo in zelo blago dušo, katero dolže popolnoma po krvici zločina in katera se mora smiliti vsakomur. Ime ji je Lojzika Morel, in je hči poštenega rokodelca, kateri je vsled prevelike nesreče prelal po pamet."

Madama Serafina je zatrepetala po celem životu začuvši Lojzinko ime. In pozorno je vprala svoje oči v Grlico.

Obraz te deklice ji je bil popolnoma neznan. Zato je še s tem večjo pozornost sledila govorici obh obladenek.

— "Ubožica!" vzkljune Plesalka. "Kako jo mora veseliti, da je ne pozabiš v nesreči!"

— "To pa še niso. Kakor vidiš, prihajam semkaj oddaleč, iz drugih zaporov — iz moške jetnišnice."

(Dalje prihodnjič.)

PIRUHE pošiljajo naši rojaki radi svojim sorodnikom, prijateljem ali znancem v staro domovino in to seveda najraje v GOTOVEM DENARJU, kar pa NAJHITREJE, NAJVSTNEJE in NAJCENEJE preskrbi

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., ::::::: New York, N. Y.

PODRUŽNICA:

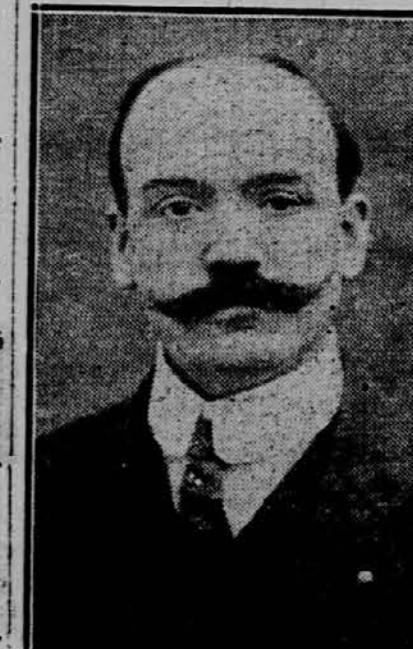
6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljše postreže?

Koledarji

NAXNANO.

Cenjenim naročnikom v West Virginiji in Marylandu naznamamo, da jih bode v kratkem obiskat rojaci

ZVONKO JAKŠIĆ,

kateri je pooblaščen pobirat naročnino za "Glas Naroda" in za to izdajati pravoveljavna potrdila. Obenem pa prosimo cenjenje rojake, da mu gredo na roko, kakor so vedno bili naklonjeni našim prejnjim potnikom.

S spoštovanjem
Upravljanje Glas Naroda.

POZOR ROJAKI!

Kedor izmed rojakov ima dobiti denar iz starega kraja, naj naj naznani naslov dotične osebe, ki mu namerava poslati denar. Mi ji pošljemo našo poštno poštnico z naročilom, denar potom iste vplačati pri poštni hranilnicici; tako vplačani denar dobimo mi tu sem brezplačno.

Kedor želi dvigniti pri hranilnicici ali posojilnici naloženi denar, naj nam pošlje hranilno knjigo, denar mu prekrbimo v naškrjanem času.

Tudi za dobavo dedičine ali doči, naj se rojaki veden le na nas obrnejo, ker bodo vedno dobro, eno in točno postreženi.

Frank Sakser,

438 52. St.
West Allis, Wis.
Frank Skok.

Pueblo, Colo. Peter Culig, 1245 Santa Fé Ave. — Math. Grahek.

2101 S. Santa Fé Ave.

Leadville, Colo. Frank Zaitz.

114 W. Chestnut St.

Ely, Minn. John Gouze.

Gilbert, Minn. L. Vessel.

Rock Springs, Wyo. A. Justin.

San Francisco, Cal. J. Lauhan.

2110 19. St.

Oregon City, Ore. M. Justin.

Black Diamond, Wash. Gregor.

Porenta.

Ravensdale, Wash. Jak. Ram.

tak.

Tudi starokrajske Pratike so dobiti prigor imenovanah.

Frank Sakser,
82 Cortlandt St., New York, N.Y.

441 parnikov 1,417,710 ton.
Hamburg-Amerika črta

Največja parna družba na svetu, ki vzdružuje 74 različnih črt.

"VALERLAND",
850 čevljev dolg, 58,000 ton.
"IMPERATOR",
919 čevljev dolg, 52,000 ton.
Direktna svezna med

NEW YORK in **HAMBURG**,
PHILADELPHIA in **HAMBURG**,
BOSTON in **HAMBURG**,
BALTIMORE in **HAMBURG**,
HALIFAX in **HAMBURG**.

Najnižje cene za v staro kraj in nazaj.

Poseben poletni potnik slovenske narodnosti

Naša udobjna vzdobja v Avstrijo, na Ogrsko, Slovensko, Hrvatsko in Galicijo, kjer med Antwerpom in imenovanimi delom je dvojna direktna železniška cesta.

Posebno se še skrbim za udobnost potnikov medkrovja. Tretji razred obstoji